chodně hospodářských konsulentů, jakožto zvláštního povolání, je k tomu naprosto nezpůsobilý. Osnova vychází ze zcela mylného předpokladu, jakoby znalost účetnictví, bilancování, kalkulace, vedení obchodních knih, schopnost revise jich stačila také už ku správné orientaci v oné spleti »zákonných a veřejnoprávních předpisů« a k nalezení správného východiska i směru těmto předpisům vyhovujícího. A proto svěřuje ochranu hospodářských podniků před »těžkou újmou podniku a někdy i jeho hospodářskou zkázou«, kterou, jak správně přiznává, může přivoditi neznalost spleti právních předpisů, do hospodářského života zasahujících, osobám, které vůbec právnického vzdělání a školení nemají, v tuto spleť vniknouti nemohou a pro nedostatek právnického vzdělání a školení nutně v ní musí zablouditi.

Proto osnova není s to nebezpečí, o němž mluví, zažehnati, ale naopak jest zcela způsobilou, aby je zvýšila. Stát zakazuje pokoutnictví, protože si je vědom škod a pohrom, jež může neodborník na poli právním pro svou neodbornost způsobiti. Profesorský sbor nemůže osnovu ušetřiti výtky, že tuto neodbornost právě na poli hospodářském, tedy právně nejdůležitějším a nejsložitějším, chce podporovati a zavésti do právního života činitele, kterým by ovšem nebylo lze už vytýkati pokoutnictví, když by byli uznáni zákonem, ale kteří by byli pro právní a hospodářský život neméně nebezpeční.

Prodlužitelnost lhůt opravných prostředků v soudním řízení.

Doc. Dr. Karel Gerlich, soud. rada u nejv. soudu, uveřejnil v Časopisu pro právní a státní vědu, roč. 1937, str. 451 a n., pod uvedeným nadpisem zajímavý článek o nutnosti připustiti prodlužitelnost lhůt k opravným prostředkům v případech, které svou spletitostí či závažností by to činily alespoň účelným. Uvádíme z něho:

»Složité právní poměry moderního života a rozsáhlé případy konfliktů celé řady osob s právním řádem přinesly v poslední době celou řadu jak trestních, tak i civilních sporů tak spletitých a rozsáhlých, že bylo prostě nemožno v krátkých lhůtách zákonem stanovených vypracovati soudní rozhodnutí a také včas vypracovati opravné prostředky proti němu... Zmeškání lhůty pro mimořádnou rozsáhlost procesní látky nebo složitost věci nelze napraviti podle platných procesních řádů žádným prostředkem. (Navrácení v předešlý stav, které snad jediné by tu přišlo v úvahu, je přípustné jen pro jiné překážky.)

Prodlužitelná lhůta k opravnému prostředku je stanovena v § 31, odst. 6 zákona o základních ustanoveních řízení nesporného ze dne 19. června 1931, čís. 100 Sb. z. a n. Toto ustanovení nehoví plně zásadě, aby délka lhůty byla předem jasně určitelná. Pro určení délky lhůty k opravnému prostředku dle § 31, odst. 6 cit. zák. je patrna z rozhodnutí, proti kterému opravný prostředek má býti podán, jen jedna podmínka, totiž nedostatek nebo nesprávnost poučení o opravných prostředcích. Druhou podmínkou jest, že účastník, který má opravný prostředek podati, není zastoupen právním zástupcem. Tato podmínka nemůže býti patrna z rozhodnutí, neboť nemá-li účastník právního zástupce, nebude tento v hlavičce rozhodnutí uveden, a naopak z pouhého neuvedení právních zástupců účastníků ještě neplyne, že účastníci nejsou právně zastoupeni. Ovšem zvláštní povaha nesporného řízení soudního nese s sebou, že nelze tu klásti tak přísné požadavky a účel probíraného procesního ustanovení je ochrana účastníků práva neznalých proti újmám plynoucím z přísnosti formálních předpisů procesuálních. Ustanovení § 31, odst. 6 nám však zde může sloužiti za doklad, že zásadně prodlužitelnost lhůt opravných prostředků v soudním řízení byla již v našem právním řádě zavedena.

Nejnovější naše procesní zákonodárství však nám skýtá doklad ještě dalekosáhlejšího zásahu do úpravy opravných prostředků, totiž dokonce v otázce jejich přípustnosti. Procesní novela k úlevě nejvyššímu soudu, zákon ze dne 11. prosince 1934, čís. 251 Sb. z. a n., prodloužený článkem I. zákona ze dne 17. prosince 1936, čís. 314 Sb. z. a n., upravil v článku I., čís 2 nově znění § 502, odst. 3 c. ř. s. tak, že odvolací soud může, když by jinak dovolání proti jeho rozsudku nebylo přípustné, vysloviti jeho přípustnost, jde-li o rozhodnutí zásadního významu. O účelnosti a oprávněnosti tohoto ustanovení jsou různé názory. Nám však stačí, můžeme-li tento předpis uvésti jako doklad toho, že zásadně lze vhodným způsobem přizpůsobovati procesní předpisy o opravných prostředcích podle okolností určitým konkretním případům. Jde-li to v otázce přípustnosti, tím spíše by to šlo v otázce stanovení délky lhůty k opravnému prostředku.